

Plenum

Tisdag 11.10.2022 kl. 13.59—16.44

19. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av ungdomslagen

Regeringens proposition RP 107/2022 rd

Utskottets betänkande KuUB 8/2022 rd

Andra behandlingen

Andre vice talman Juho Eerola: Ärende 19 på dagordningen presenteras för andra behandling. Behandlingen av ärendet avbröts i plenum 7.10.2022. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslaget kan nu antas eller förkastas.

Vi går till debatt. — Ledamot Kaunisto borta, ledamot Niemi borta. — Ledamot Risikko, varsågod.

Debatt

16.37 **Paula Risikko kok:** Arvoisa puhemies! Viime perjantaina, kun tämä oli ensimmäisessä käsittelyssä, ei ollut aikaa tätä esitellä, kun oli se puolen tunnin istunto, niin että ajatelin esitellä sen sitten lyhyesti täällä. — Ymmärrän kuitenkin aikarajoitukset.

Kysymys on hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi nuorisolain muuttamisesta. Tosiaan valiokunnan yleisperustelut:

Hallituksen esityksessä ehdotetaan tarkennettavaksi valtakunnallisen nuorisolan järjestön, valtakunnallisen nuorisolan osaamiskeskuksen ja nuorisokeskuksen valtionapukelpoisuuden hyväksymisen edellytyksiä sekä valtionavustusten määräytymisen perusteita koskevia säännöksiä. Esityksen tarkoituksena on lisäksi parantaa valtionavustuksiin liittyvien menettelyjen sujuvuutta ja läpinäkyvyyttä.

Esityksessä ehdotetaan myös lisättäväksi nuorisolakiin uudet säännökset harrastamisen Suomen mallin mukaisesta nuorten harrastustoiminnasta sekä sen toteuttamiseen tarkoitettun valtionavustuksen myöntämisestä. Laissa ehdotetaan säädettäväksi harrastamisen Suomen mallin mukaisen nuorten harrastustoiminnan tarkoituksesta sekä kunnan tehtävistä sen järjestäessä kyseistä harrastustoimintaa. Esityksessä on säädösehdotukset myös edellytyksistä, jotka otetaan huomioon harrastustoimintaan myönnettävän valtionavustuksen määrää harkittaessa.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella sivistysvaliokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta ehdottaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä muutamien huomioiden ja ihan pienin muutosesityksin.

Mutta mihin me kiinnitimme sitten tässä mietinnössä huomiota? Jos joku haluaa tätä sitten tarkemmin lukea, se löytyy tuolta eduskunnan sivuilta. Me otimme kantaa näihin valtionavustuksiin valtakunnallisille nuorisolan järjestöille. Me otimme kantaa myös valtio-

Punkt i protokollet PR 107/2022 rd

navustusten myöntämiseen osaamiskeskuksille ja myöskin valtionapukelpoisuuden edellytyksiin.

Ehkä erityisen paljon keskustelua aikaansai tämä harrastamisen Suomen malli. Hallituksen esityksessä ehdotetaan harrastamisen Suomen mallin mukaisen harrastustoiminnan vakiinnuttamista pysyväksi toimintamalliksi kunnissa. Harrastamisen Suomen mallin kokeilu on aloitettu vuonna 2020, ja varsinainen ensimmäinen toimintakausi oli 1.8.21—30.6.22. Lukuvuodelle 22—23 valtionavustusta on hakenut 87 prosenttia Manner-Suomen kunnista. Tämä osoittaa osaltaan sen, että toimintamalli on koettu tarpeelliseksi.

Mielekkäiden harrastusmahdollisuuksien saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen jokaiselle lapselle ja nuorelle on tärkeä osa hyvinvointia tukevia ja edistäviä sekä ongelmia ehkäiseviä ja varhaisen tuen toimia. Valiokunta on useaan otteeseen painottanut lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemisen erittäin tärkeää merkitystä, ja meillä on mietintöjä ja lausuntoja tästä asiasta.

Harrastamisen Suomen mallia koskeva sääntely ehdotetaan sisällytettäväksi nuorisolaikiin, jossa nuoriksi kutsutaan alle 29-vuotiaita henkilöitä. Jäljempänä lapsista ja nuorista käytetään lakiehdotuksen mukaisesti käsitettä ”nuori”. Valiokunta pitää hallituksen esityksen tavoitetta edistää perusopetukseen osallistuvien nuorten mahdollisuutta mieluisaan ja maksuttomaan harrastukseen kannatettavana tiedostaen kuitenkin sen, että ehdotettu malli ei ole täysin ongelmaton.

Me kiinnitämme huomiota tässä mietinnössä nuoren oikeuteen vapaa-ajan toimintaan ja oikeuteen tulla kuulluksi. Me kiinnitämme huomiota harrastuksiin osallistumisen mahdollisuuksiin, että ne pitää turvata jokaiselle nuorelle yhdenvertaisesti. Me kiinnitimme huomiota muun muassa siihen, että on erilaisia intressejä nuorilla, ja kun kaikki eivät kovin maksuttomia ole, niin se kunta ei pysty järjestämään ihan niitä kaikkia, mitä nuoret haluaisivat harrastaa. Ja kun meillä kuitenkin on tärkeää, että ihminen saisi harrastaa sitä, missä hän kokee hyvinvointinsa lisääntyneen ja missä niitä potentiaaleja ja osaamispotentiaaleja on ja niitä tuetaan, niin siitä syystä pohdimme, miten se olisi mahdollista, että kunnilla sitten tämäkin olisi mahdollista. Sitten me täällä juuri käsitelimme kuntia harrastustoiminnan järjestäjinä. Nuorten harrastusten kokonaisuuttakin me pohdimme täällä mietinnössä, ja nuorten harrastustoiminnan mallin edelleen kehittämistä ja sitä, että sen pitää perustua tutkittuun tietoon.

Me saamme paljon tästä pilotista, missä Suomen harrastamisen mallia on nyt koeteltu ja kokeiltu. — Ja siellähän tuli nuoriakin paljon tänne kuulolle, tervetuloa. Puhumme juuri täällä nuorten harrastamisen mallista eli Islannin mallin soveltamisesta Suomeen, ja me toivomme täällä eduskunnassa, että teillä kaikilla olisi hyvä harrastus, ja me yritämme varmistaa, että kunnat voisivat sen toteuttaa osana teidän koulupäivääne. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos, näin juuri.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen godkände lagförslaget i proposition RP 107/2022 rd utifrån beslutet i första behandlingen. Andra behandlingen av lagförslaget avslutades. Riksdagen godkände betänkandets förslag till uttalanden. Ärendet slutbehandlat.